

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)¹
OPIS PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Chirurgia ogólna Propedeutyka chirurgii	
0912/UTH/WNMinOZ/ST-NST/F04			General surgery Propaedeutic of surgery	
Język wykładowy		Polski		
Rok akademicki		2022/2023		
Kierunek w zakresie		Lekarski		
Poziom studiów		Studia jednolite magisterskie		
Profil studiów		Ogólnoakademicki		
Forma studiów		Stacjonarne/Niestacjonarne		
Semestr/ semestry		VIII letni		
Przynależność do grupy zajęć		Moduł F: Nauki kliniczne zabiegowe		
Status przedmiotu		Obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykład	15 h	3 ECTS
		Ćwiczenia kliniczne	20 h	
		Seminarium	10 h	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów ²	Przedmiot związany z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.		1 ECTS
	z dyscypliną ³	Nauki medyczne.		3 ECTS
Forma nauczania ⁴		Zajęcia realizowane w szpitalu		
Wymagania wstępne		Realizacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych z poprzednich semestrów studiów.		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		Dr hab. n. med. Zoran Stojcev, prof. UTH Rad		
Adres strony internetowej pjo		https://wnminoz.uniwersytetradom.pl/		
Adres e-mail koordynatora		z.stojcev@uthrad.pl		

**EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA
EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Cel kształcenia:	1. Zapoznanie studentów z podstawami chirurgii ogólnej, z wiedzą zarówno teoretyczną jak i praktyczną. 2. Przekazanie studentowi wiedzy dotyczącej podstaw chirurgii ogólnej w zakresie diagnostyki i badań przedmiotowych. Zapoznanie z metodami postępowania na Izbie Przyjęć oraz w Oddziale Chirurgicznym. 3. Wykształcenie umiejętności oceny stopnia zagrożenia życia w ostrych schorzeniach chirurgicznych. 4. Kształcenie odpowiedniego wyboru metod postępowania w algorytmie diagnostyczno-leczniczym przy określonych chorobach leczonych w ramach oddziału chirurgicznego.
Treści programowe. Wykłady⁵	Wykłady: 15 h 1. Aspekty odporności humoralnej i komórkowej w ostrych schorzeniach jamy brzusznej. 2. Podstawy patofizjologii, rozpoznawanie i leczenie choroby refluksowej. 3. Etiologia, diagnostyka i leczenie ostrego zapalenia trzustki. 4. Leczenie skojarzone raka przełyku. 5. Chirurgia mało inwazyjna, przedstawienie współczesnych możliwości metody laparoskopowej. 6. Współczesne leczenie choroby wrzodowej. 7. Żywienia pozajelitowe oraz dojelitowe w powikłanych chorobach jamy brzusznej. 8. Zakażenia wewnątrzszpitalne. 9. Profilaktyka antybiotykowa oraz antybiotykoterapia w chirurgii ogólnej. 10. Współczesne zasady postępowania w krwotokach z przewodu pokarmowego. 11. Profilaktyka raka jelita grubego. 12. Rak żołądka – diagnostyka oraz współczesne postępowanie lecznicze. 13. Niedrożność przewodu pokarmowego- patofizjologia, przyczyny i postępowanie. 14. Żółtaczkę mechaniczną- przyczyny, postępowanie diagnostyczne i lecznicze. 15. Chirurgia endokrynologiczna.

**Treści programowe:
Ćwiczenia kliniczne,
Seminarium**

Ćwiczenia kliniczne: 20 h

1. *Chirurgiczne badanie chorego – badanie podmiotowe i przedmiotowe. Pacjent chirurgiczny na Izbie Przyjęć, specyfika, zakres udzielanej pomocy, przedstawienie zakresu wstępnych badań diagnostycznych. Omówienie zakresu badań diagnostycznych możliwych do przeprowadzenia w szpitalu klinicznym, szpitalu rejonowym w poradni chirurgicznej. Omówienie i nauka praktyczna niektórych zabiegów rozpoznawczo-leczniczych :punkcji, wycięcia, wyluszczenia, pobrania wycinka do badania hist - pat., drenażu. Leczenie ropnia, ropowicy, czyraka, czyraka gromadnego, zastrzału, zanokcicy.*
2. *Aseptyka i antyseptyka, zasady postępowania. Wyjaławianie bielizny operacyjnej i materiałów opatrunkowych – nowoczesne urządzenia służące do sterylizacji, rodzaje sterylizacji. Podstawowe grupy leków i środków o działaniu antyseptycznym. Rany i ich rodzaje. Gojenie się ran, czynniki miejscowe i ogólne wpływające na gojenie się ran. Chirurgiczne leczenie ran: szew pierwotny, pierwotnie odroczone, wtórny . Praktyczna nauka zakładania szwów i wiązania.*
3. *Podstawy leczenia antybiotykami w chirurgii. Profilaktyka antybiotykowa u chorych przygotowywanych do zabiegów operacyjnych. Zakażenia w chirurgii. Zakażenia wewnątrzszpitalne. Zakażenia przyranne (tęzec, zgorzel gazowa, róża). Przygotowanie chorego do zabiegu w zależności od jego rodzaju.*
4. *Mechanizmy hemostazy, zaburzenia w chorobach chirurgicznych. Krwotok zewnętrzny i wewnętrzny . Sposoby doraźnego tamowania krwawienia . Przyczyny krwawień wewnętrznych, rozpoznanie i leczenie. Przetaczanie krwi i płynów krwiozastępczych - wskazania, przeciwwskazania, powikłania wczesne i późne. Leczenie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej w chirurgii. Przyczyny i sposób stosowania całkowitego odżywiania pozajelitowego, odżywianie dojelitowe, demonstracja przypadków.*
5. *Ostre schorzenia j. brzusznej. Ostry brzuch – podstawy diagnostyki, jednostki chorobowe, zasady postępowania leczniczego.*
6. *Przepukliny brzuszne zewnętrzne (pachwinowe, udowe, pępkowe, kresy białej, boczne brzucha, tylnej ściany brzucha, kroczone, kulszowe, zasłonowe oraz w bliznach). Przepukliny wewnętrzne. Patofizjologia niedrożności jelit. Rodzaje niedrożności, przyczyny, leczenie.*
7. *Jelito olbrzymie, uchyłkowatość okrężnicy, zapalenie uchyłków jelita grubego. Wrzodziejące zapalenie j. grubego. Polipy i polipowatość j. grubego. Skręt esicy i kątnicy. Żylaki odbytu, ropnie i przetoki okołoodbytnicze. Nowotwory okrężnicy. Rak odbytnicy. Rozpoznawanie, leczenie, demonstracja video. Badanie przez odbyt.*
8. *Rola tarczycy jako gruczołu dokrewnego. Wole tarczycy nadczynne. Przełom tarczycowy Wole obojętne i niedoczynne. Zapalenia tarczycy. Nowotwory tarczycy. Nadczynność i guzy przytarczyc. Wskazania do operacji w omawianych schorzeniach. Guzy kory i rdzenia nadnerczy ze szczególnym uwzględnieniem guza chromochłonnego i zespołu Cushinga.*
9. *Przedziurawienie wrzodu żołądka i dwunastnicy. Wskazania do leczenia chirurgicznego choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy- omówienie metod operacji. Powikłania wczesne i odległe. Chirurgicznego leczenia choroby wrzodowej. Rak żołądka z uwzględnieniem wczesnego wykrywania. Współczesne leczenie raka żołądka.*
10. *Kamica żółciowa, kamica przewodowa. Zwłóknienie zwieracza Odiego. Żółtaczk mechaniczna. Rak pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych. Ostre zapalenie pęcherzyka żółciowego. Żółciowe zapalenie otrzewnej. Rozpoznawanie i leczenie z uwzględnieniem metody laparoskopowej.*
11. *Chirurgia wątroby (ropnie, torbiele, guzy łagodne, pierwotne i wtórne nowotwory wątroby). Chirurgia śledziony (hipersplenizm, wskazania do splenektomii). Nadciśnienie w układzie wrotnym - objawy, powikłania. Rozpoznawanie i leczenie w omówionych schorzeniach.*
12. *Ostre zapalenie trzustki. Przewlekłe zapalenie trzustki. Torbiele trzustki, przetoki trzustkowe. Nowotwory trzustki (niezłośliwe i złośliwe). Nowotwory części wewnątrzwydzielniczej trzustki - insulinoma, glukagonoma, zespół Zollinger-Ellisona.*
13. *Achalazja wpustu, uchyłki przełyku, przepukliny rozworu przełykowego, choroba refluksowa przełyku. Nowotwory przełyku. Ciała obce w przełyku. Uszkodzenie przełyku wywołane przez środki żrące. Przedziurawienie przełyku w czasie badań, samoistne pęknięcie przełyku. Rozpoznanie i leczenie wymienionych schorzeń.*
14. *Ostre zapalenie wyrostka robaczkowego. Uchyłki jelita cienkiego. Polipy i naczyniaki jelita cienkiego. Odcinkowe nieswoiste zapalenie jelita cienkiego. Zespół krótkiego jelita. Rozpoznawanie i leczenie wybranych jednostek chorobowych.*
15. *Endoskopia oraz EUS w diagnostyce schorzeń jamy brzusznej. Endoskopia jako metoda alternatywna w stosunku do postępowania chirurgicznego w wybranych chorobach przewodu pokarmowego - pokaz. Zaliczenie ćwiczeń z oceną (u poszczególnych asystentów).)*

Metody dydaktyczne:⁶	1. Wykład • Wykład informacyjny • Wykład problemowy • Wykład konwersatoryjny 2. Ćwiczenia kliniczne • Badanie pacjentów, analizowanie historii chorób, wyników badań. • Omówienie terapii i jej celów. • Planowanie terapii. • Rokowania u pacjentów hospitalizowanych w Oddziale. • Praktyczne wykorzystanie wiedzy zdobytej na zajęciach (seminaria) 3. Seminarium • Metoda okrągłego stołu (swobodna dyskusja). • Metoda stolików eksperckich. • Projekty przygotowane przez studentów w ciągu semestru. • Analiza przypadków • Dyskusja panelowa. • Dyskusja seminaryjna 4. Praca samodzielna • Analiza literatury, studiowanie przypadków. • Przygotowanie projektów.
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych dla przedmiotu efektów uczenia się. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta przyporządkowanej przedmiotowi liczby punktów ECTS. 1. Wykład • obecność na wykładzie; • aktywność na wykładzie • test z wiedzy. 2. Ćwiczenia kliniczne W celu uzyskania oceny pozytywnej z ćwiczeń należy: • być obecnym na wszystkich ćwiczeniach • aktywnie uczestniczyć w ćwiczeniach; • realizować zlecone zadania; • wykazać się wiedzą i umiejętnościami praktycznymi. Zaliczenie umiejętności i kompetencji odbywa się na podstawie arkusza umiejętności i arkusza obserwacyjnego. 3. Seminarium W celu zaliczenia seminarium należy: • być obecnym na zajęciach; • aktywnie uczestniczyć w dyskusji, • przygotować projekt terapii, analizę przypadku. 4. Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę. Zaliczenie końcowe składa się z dwóch części: • testu praktycznego w symulowanych warunkach; • testu składającego się ze 100 pytań jednokrotnego wyboru. • aby uzyskać zaliczenie należy odpowiedzieć na 60 % pytań.
Sposób obliczania oceny końcowej:	Sposób obliczenia oceny końcowej (dokładnej) z przedmiotu uwzględniający wszystkie jego formy określony został w Regulaminie studiów (§37-40). Ocena dokładna obliczana jest w systemie Wirtualnej Uczelni na podstawie ocen uzyskanych z poszczególnych form przedmiotu.

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć ⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi / (K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	<i>Zna możliwości współczesnej terapii nowotworów (z uwzględnieniem terapii wielomodalnej), perspektywy terapii komórkowych i genowych oraz ich niepożądane skutki.</i>	<i>E.W25 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Test jednokrotnego wyboru, dyskusja seminaryjna.</i>
W2	<i>Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania oraz postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego, w tym w szczególności: ostrych i przewlekłych chorób jamy brzusznej.</i>	<i>F.W1.1 ++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Test jednokrotnego wyboru, dyskusja seminaryjna.</i>
W3	<i>Zna zasady kwalifikacji i wykonywania oraz najczęstsze powikłania podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno–lecniczych.</i>	<i>F.W3 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Test jednokrotnego wyboru, dyskusja seminaryjna.</i>
W4	<i>Zna zasady bezpieczeństwa okołoooperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji, wykonania znieczulenia ogólnego i miejscowego oraz kontrolowanej sedacji.</i>	<i>F.W4 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Test jednokrotnego wyboru, dyskusja seminaryjna.</i>
W5	<i>Zna leczenie pooperacyjne z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym.</i>	<i>F.W5 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Test jednokrotnego wyboru, dyskusja seminaryjna.</i>
W6	<i>Zna w podstawowym zakresie problematykę transplantologii zabiegowej, wskazania do przeszczepienia nieodwracalnie uszkodzonych narządów i tkanek oraz procedury z tym związane.</i>	<i>F.W14 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Test jednokrotnego wyboru, dyskusja seminaryjna.</i>
U1	<i>Przekazuje pacjentowi i jego rodzinie informacje o niekorzystnym rokowaniu.</i>	<i>D.U7 ++</i>	<i>Ćwiczenia kliniczne</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Arkusz umiejętności, ocena 360°.</i>
U2	<i>Przestrzega praw pacjenta, w tym: prawa do ochrony danych osobowych, prawa do intymności, prawa do poszanowania godności, prawa do informacji o stanie zdrowia, prawa do tajemnicy informacji związanych z pacjentem, prawa do wyrażenia świadomej zgody na leczenie lub odstąpienie od niego, prawa do świadczeń zdrowotnych, prawa do zgłaszania niepożądanego działania produktu leczniczego oraz prawa do godnej śmierci.</i>	<i>D.U14 ++</i>	<i>Ćwiczenia kliniczne</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Arkusz umiejętności, ocena 360°.</i>
U3	<i>Stosuje leczenie żywieniowe (z uwzględnieniem żywienia dojelitowego i pozajelitowego).</i>	<i>E.U25 +++</i>	<i>Ćwiczenia kliniczne</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Arkusz umiejętności, test praktyczny, realizacja zleconego zadania.</i>
U4	<i>Ocenia odleżyny i stosuje odpowiednie opatrunki.</i>	<i>E.U35 +++</i>	<i>Ćwiczenia kliniczne</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Arkusz umiejętności, test praktyczny, realizacja zleconego zadania.</i>

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć ⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi / (K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
U5	<i>Asystuje przy typowym zabiegu operacyjnym, przygotowuje pole operacyjne i znieczula miejscowo okolicę operowaną</i>	<i>F.U1</i> +++	<i>Ćwiczenia kliniczne</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Arkusz umiejętności, test praktyczny.</i>
U6	<i>Posługuje się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi.</i>	<i>F.U2</i> +++	<i>Ćwiczenia kliniczne</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Arkusz umiejętności, test praktyczny, realizacja zleconego zadania.</i>
U7	<i>Stosuje się do zasad aseptyki i antyseptyki.</i>	<i>F.U3</i> +++	<i>Ćwiczenia kliniczne</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Arkusz umiejętności, test praktyczny, realizacja zleconego zadania.</i>
U8	<i>Zaopatrjuje prostą ranę, zakłada i zmienia jałowy opatrunek chirurgiczny.</i>	<i>F.U4</i> +++	<i>Ćwiczenia kliniczne</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Arkusz umiejętności, test praktyczny, realizacja zleconego zadania.</i>
U9	<i>Bada sutki, węzły chłonne, gruczoł tarczowy oraz jamę brzuszną w aspekcie ostrego brzucha, a także wykonuje badanie palcem przez odbyt.</i>	<i>F.U6</i> +++	<i>Ćwiczenia kliniczne</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Arkusz umiejętności, test praktyczny, realizacja zleconego zadania.</i>
U10	<i>Zaopatrjuje krwawienie zewnętrzne.</i>	<i>F.U9</i> +++	<i>Ćwiczenia kliniczne</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Arkusz umiejętności, test praktyczny, realizacja zleconego zadania.</i>
U11	<i>Monitoruje okres pooperacyjny w oparciu o podstawowe parametry życiowe.</i>	<i>F.U12</i> +++	<i>Ćwiczenia kliniczne</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Arkusz umiejętności, test praktyczny, realizacja zleconego zadania.</i>
K1	<i>Okazuje szacunek wobec pacjenta, jego rodziny.</i>	<i>K.K1</i> +++	<i>Ćwiczenia kliniczne Seminarium</i>	<i>Ocena opisowa</i>	<i>Arkusz obserwacyjny, dyskusja 360°, samoocena.</i>
K2	<i>Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.</i>	<i>K.K5</i> +++	<i>Ćwiczenia kliniczne Seminarium</i>	<i>Ocena opisowa</i>	<i>Arkusz obserwacyjny, dyskusja 360°, samoocena.</i>
K3	<i>Potrafi współdziałać i pracować w grupie przyjmując w niej różne role</i>	<i>K.K9</i> +++	<i>Ćwiczenia kliniczne Seminarium</i>	<i>Ocena opisowa</i>	<i>Arkusz obserwacyjny, dyskusja 360°, samoocena.</i>
K4	<i>Komunikuje się w interdyscyplinarnym zespole medycznym (w tym z użyciem protokołów ATMIST, RSVP, SBAR)</i>	<i>K.K14</i> +++	<i>Ćwiczenia kliniczne Seminarium</i>	<i>Ocena opisowa</i>	<i>Arkusz obserwacyjny, dyskusja 360°, samoocena.</i>

Literatura i pomoce naukowe⁸

Literatura podstawowa

1. *Noszczyk W. (red.) Chirurgia.*
2. *Karabas J. Rok. Chirurgia.*
3. *Kulig J. Ostre schorzenia jamy brzusznej.*

Literatura uzupełniająca

1. *Szmidt J. Podstawy chirurgii.*
2. *Grzebieniak Z. (red). Zarys chirurgii.*

Inne pomoce naukowe

1. *Komputer z oprogramowaniem MS Office (Word, Excel, Power Point), rzutnik multimedialny, tablica interaktywna.*
2. *Ekran telewizyjny o dużej przekątnej do transmisji z sal operacyjnych.*
3. *Materiały papiernicze. Drukarka z możliwością automatycznego druku dwustronnego.*

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. Kontaktowe (IGK)	Praca własna studenta: zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładach ⁹	-	-	15 h
Udział w ćwiczeniach klinicznych	-	-	20 h
Udział w seminarium			10 h
Udział w konsultacjach	10 h	-	-
Przygotowanie się do wykładów/ćwiczeń/seminariów/ Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	-	35 h	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	10 h/ 0,3 ECTS	35 h/ 1,2 ECTS	45 h/ 1,5 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS ¹⁰		

Informacje dodatkowe, uwagi